

Del I al XI congrés, duit a terme el 2016, l'STEI s'ha mantingut fidel als mateixos principis.

De la clandestinitat franquista a plantar cara a Bauzá

L'STEI-i celebra el quarantè aniversari fent pinya i donant a conèixer la seva història a tota la militància

JAUME RIBAS
PALMA

40 anys. Fa 40 anys d'ençà que va néixer el que avui és el quart sindicat de les Illes Balears, per darrere d'aquells que són d'implantació estatal i per davant de tota la resta. Avui dia, l'STEI-i té més de 5.800 treballadors afiliats i més de 280 delegats sindicals, 120 dels quals són del sector de l'ensenyament públic.

Passades aquestes quatre dècades, l'STEI s'ha proposat fer una celebració senzilla, centrada en els afiliats, a donar-los a conèixer la història del sindicat i a afavorir la cohesió interna. El 15 de desembre s'organitzà un sopar commemoratiu del 40è aniversari; s'ha elaborat material commemoratiu, s'està intensificant el contacte entre illes i la revista del sindicat, *Pissarra*, farà un número especial per celebrar i repassar la història de l'organització. A més, s'ha creat per primera vegada

una secció específica per a persones jubilades i s'estan preparant conferències obertes dedicades a temes com la cooperació, la dona i les pensions.

Naixement i consolidació

Els anys convulsos de la Transició són els anys en què neix l'embrió del que després seria l'STEI-i. Durant el curs 75-76, s'organitza la coordinadora de mestres a l'ensenyament públic i s'impulsen paral·lelament candidatures progressistes en el si del sindicat vertical franquista. El 30 d'abril de 1977, el govern d'Adolfo Suárez legalitza els sindicats. És aquest mateix any que neixen el Sindicat de mestres estatals per a l'educació pública i el Sindicat d'ensenyança privada. Amb tot, no és fins al desembre del 77 que neix l'STEI, fruit de la confluència dels seus dos precedents en l'educació pública i en l'educació privada.

Amb el temps, l'STEI es va anar consolidant i es va obrir a sectors la-

borals més enllà de l'ensenyament, tot i que el personal docent continuà formant l'espina dorsal de l'organització. Durant la dècada dels 80, el sindicat va tenir un paper clau en la fita més destacada de la història autonòmica de les Illes Balears. Els membres de l'STEI participaren en la redacció de l'avantprojecte d'Estatut d'Autonomia que s'acabaria aprovant finalment l'any 1983. Varen centrar els seus esforços en la plena normalització de la llengua catalana i en la transferència a la Comunitat Autònoma de les competències en ensenyament. Des d'aleshores, el sindicat ha mantingut i fet florir diversos projectes, com ara la revista d'educació *Pissarra*, tan antiga com el mateix sindicat, l'escola de formació i diferents projectes de cooperació amb Amèrica Central.

A més, l'STEI va ser una de les principals organitzacions de la societat civil implicades en les mobilitzacions contra les polítiques socials,

Senzillesa
Han celebrat els 40 anys amb actes petits centrats en els afiliats

Superats
L'Assemblea de Docents va dur el pes de les protestes contra Bauzá i el TIL

educatives i lingüístiques del Govern de José Ramón Bauzá.

Les mobilitzacions contra el TIL

El sindicat va participar en les mobilitzacions que varen precedir la lluita contra el TIL, com ara l'oposició a la Llei de funció pública que convertia la llengua catalana en mèrit i no en requisit per treballar a l'Administració. En aquesta primera etapa de les protestes contra Bauzá, l'STEI s'implicà en l'organització de la manifestació "Sí a la nostra llengua", que trauria més de 50.000 persones al centre de Palma el març del 2012. Més endavant, però, el focus de les mobilitzacions contra Bauzá i el seu govern passarien de la funció pública a l'ensenyament.

Es en l'oposició al TIL i a les retallades en educació que l'STEI va ser superat per l'Assemblea de Docents, que va ser qui va conduir la major part de les accions contra el decret de trilingüisme, malgrat que va tenir sempre el suport de la militància de l'STEI. El secretari general del sindicat, Miquel Gelabert, ha reconegut a l'ARA Balears que els cal "fer autocrítica" per "no haver sabut analitzar el moviment que sorgia des de baix". Tanmateix, creu que la crisi dels sindicats, que ha acompanyat el descrèdit dels partits polítics clàssics d'ençà del 15-M, els va passar factura i va ser un impediment per poder tenir un paper més protagonista en les mobilitzacions anti-TIL. —

MARIA ANTÒNIA FONT
SECRETÀRIA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'STEI-I

STEI-i: 40 anys defensant la llengua i la cultura catalanes!

L'STEI Intersindical fa quaranta anys que treballa per a la normalització del català. Aquesta ha estat una reivindicació constant per assolir la normalitat i la igualtat de drets amb l'altra llengua oficial de les Illes a tots els àmbits. Cal destacar la defensa de la unitat de la llengua catalana, la qual cosa no exclou que valorem la riquesa de la diversitat lingüística. També treballam per garantir que tot hom el pugui aprendre i per promoure'n l'ús. El català és la llengua del sindicat, sempre s'ha emprat a les seves comunicacions internes i externes, als documents, actes notarialis i a la majoria de recursos interposats davant els jutjats. És important subratllar la coherència del sindicat pel que fa a l'ús i a la defensa del català a tots els sectors en què fa acció sindical: educació, sanitat, funció pública, administració local, l'empresa privada, etc.

A finals dels anys 80 l'STEI va fer campanya per aconseguir la transferència de les competències educatives de l'Estat a les Illes Balears, per fer un model educatiu propi en el qual la llengua catalana fos l'eix vertebrador del sistema educatiu il·lenc i llengua d'ensenyament i de comunicació interna i externa.

Els Estatuts de l'STEI Intersindical sempre han tingut en compte el català i la seva defensa. I no només de la llengua, també de la cultura i de la nació cultural que compartim amb la resta de territoris de parla catalana. Els nostres Estatuts defineixen que una de les característiques del sindicat, a més de ser democràtic, assembleari, sociopolític, ecologista, feminista... és nacional, "treballa perquè es pugui arribar al ple exercici de l'autogovern, i (...) la plena expansió de la llengua catalana".

A l'ensenyament públic i privat concertat s'ha fet feina des del Consell Escolar de les Illes Balears, a les meses sectorials d'educació per promoure normatives que possibilitin l'ensenyament 100% en català, perquè es cataloguin totes les places amb l'acreditació del coneixement; s'han organitzat conferències, taules rodones, cursos de formació per als docents per millorar l'ensenyament DEL català i l'ensenyament EN català, tot per tirar endavant la normalització del català i atorgar-li l'espai que li correspon.

Entre les mobilitzacions més destacades hi figura la campanya que fèrem per aconseguir que el nivell C de català no s'atorgàs als

alumnes de 4t d'ESO amb un aprovat rascat. Rectificaren! Això va ser una gran victòria, fruit de la unió de forces -i la feina, el compromís i la fermesa- de l'STEI Intersindical i l'Assemblea de professors dels IES de totes les Illes.

Durant la legislatura Bauzá (PP) fèrem la campanya per mantenir els llaços als centres; elaboràrem, a les assemblees que fèrem a totes les illes, l'argumentari a favor de l'ensenyament en català; fèrem un dels sindicats que convocàrem legalment la vaga indefinida; guanyàrem el recurs contra el TIL als tribunals... ara treballam per consensuar el model lingüístic escolar que garanteixi el coneixement i l'ús del català dins i fora dels centres.

Pel que fa a la nostra feina dins el sector de sanitat, a més de defensar una sanitat pública de qualitat, amb més recursos econòmics i més personal de totes les categories laborals, més i millors equipaments sanitaris, també hem treballat per la normalització i l'ús del català entre els professionals de la sanitat pública, la pro-

Llengua
Els estatuts sempre han tingut en compte el català i la seva defensa

Formació
Hem treballat per la normalització i l'ús del català a la sanitat pública

moció de l'ús del català entre els usuaris... Campanyes de voluntariat, cursos de català específics per al personal sanitari... L'STEI Intersindical també promou la formació en comunicació entre professionals de la sanitat com a element de qualitat en l'atenció als usuaris, la millora del diagnòstic i el seguiment del tractament prescrit.

I tot això no ho hem fet sols. Aquest camí l'hem recorregut molt ben acompanyats per les escoles d'estiu, els moviments de renovació pedagògica, multitud de mestres, professors i professores de l'escola pública, la privada concertada, les cooperatives d'educació, el Moviment d'Escoles Mallorquines, l'OCB, l'Institut d'Estudis Eivissencs, la FAPA, l'Institut Menorquí d'Estudis, l'OCB de Formentera, l'Assemblea de mestres i professors en català, l'Assemblea de Docents, els Enllaçats per la Llengua... i tantes i tantes altres persones i entitats. La lluita continua fins a arribar a la plena normalitat d'ús.

En la legislatura Bauzá fèrem la campanya per mantenir els llaços als centres. E. CALVO

Cronologia

De les acaballes del 77 a les acaballes del 2017

Neix l'STEI en l'assemblea del 16 de desembre de 1977

La creació del sindicat té com a precedent la tasca d'infiltració dels sectors progressistes al sindicat vertical del règim franquista i d'organitzacions com el Sindicat de Mestres Estatals, nat l'agost del 77, i el Sindicat d'Ensenyança Privada, creat el setembre.

Es redacta l'avantprojecte d'Estatut d'Autonomia

El text final de l'Estatut es va aprovar el febrer de 1983, tot i que l'STEI ja s'havia implicat en la redacció dels seus primers esborranys el 1982 a petició del president del Consell General Interinsular, l'òrgan preautonòmic que precedí l'actual Govern balear.

Pere Polo, el primer alliberat de l'STEI el 1985

Els alliberats sindicals són imprescindibles per a les organitzacions que representen els treballadors, perquè són el múscul que els permet tractar amb eficiència les qüestions del dia a dia. El primer alliberat de l'STEI arribà gairebé una dècada després de la seva fundació i fou Pere Polo, que també en seria secretari general.

1991: una aposta per la formació i la innovació

L'any 1992, l'STEI va inaugurar l'Escola de Formació i Mitjans Didàctics al carrer d'Ortega y Gasset de Palma. Des d'aleshores fins al 2016, s'hi han format més de 27.000 persones i s'hi ha elaborat tot tipus de material didàctic. Es tractava d'una aposta del tot innovadora a principis dels 90.

El sindicat s'estén a Sanitat i a l'Administració autonòmica

L'STEI, nascut com un sindicat d'ensenyament, comença a estendre's a altres àmbits durant el canvi de mil·lenni, fins al punt d'adaptar el nom per passar a dir-se STEI-Intersindical. Així doncs, el 1999 es va presentar a l'Administració autonòmica i el 2002 ho va fer a Sanitat.

2011-2015: la legislatura més convulsa

Durant els anys del Govern Bauzá, l'STEI participa en les mobilitzacions massives contra les polítiques de l'expresident. És present a la manifestació de 'Sí a la nostra llengua' de març del 2012 i a totes les mobilitzacions contra el TIL.